

Priroda se Vojvodinom zanimljivo poigrala. Darovala joj je neobično mnogo, a sve to je to nekako ostalo ušuškano, zameteno, nevidljivo u ravničarkom bespuću, između ušorenih sela, čardi i salaša. Turistička organizacija Vojvodine u seriji prospekata izdatim u toku 2013. godine, pod zajedničkim nazivom Aktivni odmor u Vojvodini, otkriva drugačiju stranu Vojvodine, onu na koju nismo navikli, rečnu, planinsku i ravničarsku, jezersku, močvarnu i jedinstvenu, kako bi tragačima za izazovima sugerisala kako kvalitetno, aktivno i edukativno provesti nekoliko dana u Vojvodini. Prirodna bogatstva Vojvodine otkrivaju jednu drugu dimenziju severa naše zemlje, manje poznatu, a opet atraktivnu i avanturističku.

Vojvodina je mesto suretanja tokova triju reka – Dunava, Tise i Save, a Panonija, ta nepregledna ravnica ima čak dve planine Vršačke (sa Guduričkim vrhom od 641 m) i Frušku goru (sa najvišim vrhom, Crvenim čotom 539 m).

Vojvodina je vlasnik najstarijeg registrovanog nacionalnog parka u državi. Nacionalnim parkom Fruška gora je proglašena prva 1960 godine, a sledili su je NP Đerdap (1974), NP Tara i NP Kopaonik (1981) i NP Šar planina (1986)).

U Vojvodini je označeno četrnaest specijalnih rezervata prirode: SRP „Ludaško jezero“, SRP „Selevenjske pustare“, SRP „Gornje Podunavlje“, SRP „Pašnjaci velike droplje“, SRP „Slano Kopovo“, SRP „Karađorđevo“, SRP „Bagremara“, SRP „Koviljsko-petrovaradinski rit“, SRP „Stari Begej-Carska bara“, SRP „Zasavica“, SRP „Obedska bara“, SRP „Deliblatska peščara“, SRP „Kraljevac“ i SRP „Titelski breg“; dva predela izuzetnih odlika: PIO „Subotička peščara“ i PIO „Vršačke planine“; sedam parkova prirode: PP „Palić“, PP „Kamaraš“, PP „Stara Tisa kod Bisernog ostrva, PP „Jegrička“, PP „Tikvara“, PP „Begečka jama“, PP „Ponjavica“; dva regionalna parka RP „Kompleks PTK Panonija“ i RP „Zobnatica“.

Vojvodina je stanište zaštićenih prirodnih retkosti, 104 biljnih i 212 životinjskih vrsta. Među biljnim reliktima su i oni koji zbog svog dekorativnog izgleda privlače pažnju posetilaca i eko turista - banatski božur, gorocvet, lovorasti jeremičak, kadivka... Zaštićene prirodne retkosti su i blizu 200 ptica, a izrazito ugoržene su orao krstaš, velika droplja i modrovrana. Pažnju zavređuju i ekološki vredne šume bele topole u zaštićenim područjima duž reka, guste planinske šume Fruške gore i Vršačkih planina, dine i vegetacija Deliblatske peščare, relikti, endemi itd.

Vojvodina se može nazvati i „ljubiteljem vode“. Gornje Podunavlje u dužini od 36 km obuhvata plavnu ravnica Dunava sa mozaikom ekosistema i zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama. Koviljsko-petrovaradinski rit je prostor očuvanih meandara, bara, jezera, vlažnih livada i močvara, uz veliku reku. Labudovo smešteno između Deliblatske peščare na severu i Ramskog jezera na jugu nastalo je usporom Dunava posle izgradnje akumulacionog jezera na Đerdapu.

Ludaško jezero i Obedska bara su na listi Ramsarskih područja duže od 35 godina. Ova jezersko-barska područja obrasla trskom su staništa retkih vrsta ptica. Na jezeru Staro Kopovo i Stari Begej/Carska bara njihov ukupan broj dostiže 20.000 jedinki. Zasavica je jedino stanište ribe Umbra krameri (mrguda) u Srbiji.

Ramsarska konvencija o vodenim staništima od međunarodnog značaja, naročito kao stanište ptica močvarica, potpisana je 2. februara 1971. godine u gradu Ramsaru, na iranskoj obali Kaspijskog jezera. Ovim međudržavnim aktom obezbeđena je osnova za očuvanje i korišćenje vodenih staništa i njihovih resursa, putem lokalnih, regionalnih i nacionalnih aktivnosti i međunarodne saradnje.

Srbija je jedna od 168 država potpisnica Ramsarske konvencije. Na toj listi je upisano 2.127 vodenih područja (zaključno sa 2012. godinom), među kojima se našlo i deset područja iz Srbije, osam iz Vojvodine i dva iz južne Srbije. Ramsarska područja Vojvodine su: Ludaško jezero, Gornje Podunavlje, Slano Kopovo, Stari Begej/Carska bara, Koviljsko-petrovaradinski rit, Obedska bara, Labudovo okno i Zasavica.

Sva ta zaštićena područja Vojvodine su lokaliteti gde se uz rekreaciju može mnogo videti, saznati i naučiti o izuzetnoj prirodnoj raznolikosti ovog podneblja. Organizovane pešačke i ekološke ture, obeležene biciklističke staze, plovidbe turističkim brodićima i kanuima, samo su deo turističke ponude. Gotovo sva područja su poznata po lovu i ribolovu. U okolini ovih 26 zaštićenih područja još uvek su sačuvane vrednosti lokalnih kultura oličene u arhitekturi, nošnji, običajima, kulinarstvu...